

ข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

จิตสุดา ละอองผล¹ นิชาภัทรชัย รัชชาติ² และ Mercy T. Concepcion³

บทคัดย่อ

จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการแปลเบื้องต้นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ทำให้เห็นถึงข้อผิดพลาดในการแปลด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นส่วนประกอบที่เล็กที่สุดในการสื่อความหมาย ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ไปยังภาษาเป้าหมาย (Target Language) และคุณภาพของงานแปล การวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดดังกล่าว กลุ่มประชากรคือนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาทักษะการแปลซึ่งเป็นรายวิชาต่อเนื่องในภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษาเดียวกัน จำนวน 43 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำนวน 15 ข้อ โดยแยกประเภทคำศัพท์ออกเป็น 5 ด้าน คือ คำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย คำศัพท์บัญญัติ คำทับศัพท์ คำศัพท์เฉพาะและคำกริยาวลี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาแปลคำศัพท์ผิดพลาดจำนวนทั้งสิ้น 313 แห่ง โดยพบข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัยมากที่สุด คิดเป็น 25.2% รองลงมาคือคำกริยาวลี (23.7%) คำศัพท์เฉพาะ (20.8%) คำศัพท์บัญญัติ (18.2%) และคำทับศัพท์ (12.1%) ตามลำดับ จากการวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดในการแปลโดยภาพรวมพบว่าเกิดจากการขาดความเข้าใจในเรื่องชนิดของคำ (Part of speech) ปัญหาการยึดติดกับความหมายที่คุ้นเคยของคำศัพท์ ปัญหาการเลือกใช้คำและปัญหาการใช้ภาษาไทย โดยสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาการแปลและรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: ข้อผิดพลาด คำศัพท์ การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

¹ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000

² ผศ., สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000

³ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000

* Corresponding author: Tel.: 087-3923512. E-mail address: jitsuda.l@yru.ac.th

บทนำ

คำศัพท์นับเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสื่อสารระหว่างบุคคล คำเพียงหนึ่งคำสามารถนำไปใช้เพื่อสื่อความหมาย ความคิด ความรู้สึก ความต้องการของผู้สื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจ รัชนีโรจน์กุลธำรง (2552: 57-58) ได้กล่าวไว้ว่า “คำ” หรือ “คำศัพท์” เป็นหน่วยภาษาที่เกิดจากองค์ประกอบสองส่วนที่รวมกันคือ รูป (form) และความหมาย (meaning) ในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่ผู้เรียนมีอาจละเลยได้ เนื่องจากการเรียนรู้คำศัพท์เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านต่างๆและเป็นประโยชน์ต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร Wilkins (1972: 111) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ไว้ว่า “หากปราศจากไวยากรณ์ การสื่อความยังพอเกิดขึ้นได้บ้าง แต่หากปราศจากคำศัพท์แล้วนั้น การสื่อความไม่อาจเกิดขึ้นได้เลย” ดังนั้น หากผู้เรียนมีความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์และมีทักษะความสามารถในการใช้คำศัพท์ ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากผู้เรียนมีความเข้าใจและมีทักษะความสามารถในด้านคำศัพท์ไม่ถูกต้องหรือเพียงพอ ก็มักจะประสบปัญหาในการสื่อความหมายซึ่งอาจนำไปสู่ความล้มเหลวในการสื่อสาร ดังที่สุพรรณิ ปันมณี (2555: 43) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “...ข้อผิดพลาดทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นด้านใด เช่น ไวยากรณ์ การใช้คำ หรือวิธีการถ่ายทอดความหมาย และไม่ว่าจะเป็นระดับใด เช่น คำ วลี หรือประโยค ย่อมก่อให้เกิดข้อผิดพลาดด้านความหมายได้ทั้งสิ้น”

ภาษาอังกฤษนับเป็นสื่อกลางสำคัญที่จะทำให้บุคคลได้รับข้อมูลจากรูปแบบการสื่อสารที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น การที่จะเข้าใจเรื่องราวในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษเหล่านั้นย่อมต้องอาศัยทักษะการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งหรือที่เรียกกันว่าการแปล การแปลจึงนับเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับจากภาษาต้นทางสู่ภาษาปลายทางในเอกสารฉบับแปลและสื่อไปยังผู้อ่านหรือผู้รับสารนั่นเอง สัญฉวี สายบัว (2542) ได้กล่าวไว้ว่าการแปลมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับการถ่ายทอดความหมาย ภาษาและการสื่อสาร งานแปลที่ดีคืองานแปลที่คงความหมายของต้นฉบับไว้ครบถ้วนและเที่ยงตรง อย่างไรก็ตาม คำศัพท์บางประเภทมักจะเป็นปัญหาในการถ่ายทอดความหมายในขั้นตอนของการแปล ข้อผิดพลาดที่พบแม้จะอยู่ในระดับคำก็ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานแปลได้ทั้งสิ้น ผู้แปลจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการใช้ภาษาทั้งภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง อีกทั้งยังต้องมีความรู้รอบตัวในด้านต่างๆ นอกเหนือจากการใช้พจนานุกรมซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในกระบวนการแปลให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการแปลเบื้องต้นในภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยพบว่านักศึกษายังประสบปัญหาในด้านการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในระดับคำซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญก่อนที่จะพัฒนาเป็นระดับประโยคและย่อหน้า โดยนักศึกษายังไม่สามารถเลือกใช้ความหมายของคำศัพท์ที่ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทแม้จะเข้าใจในเนื้อหาที่แปลหรือเปิดพบคำศัพท์ที่ต้องการในพจนานุกรมแล้วก็ตาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการแปลคำประเภทต่างๆเพื่อจะได้แก้ไขปัญหการแปลของนักศึกษา รวมทั้งจะนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการแปลเพื่อพัฒนาทักษะการแปลของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีการวิจัย

การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษโดยมีรูปแบบการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากร

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำนวน 43 คนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 2105279 การพัฒนาทักษะการแปลในภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2559

เครื่องมือวิจัย

แบบทดสอบการแปลประโยคภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำนวน 15 ข้อโดยมีคำศัพท์ชนิดต่างๆ 5 ประเภทคือ คำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย (Multiple meaning words) คำทับศัพท์ (Transliterated words) คำศัพท์บัญญัติ (Terminologies) คำศัพท์เฉพาะ (Technical terms) และคำกริยาวลี (Phrasal verbs) ปรากฏในแบบทดสอบในสัดส่วนที่เท่าๆกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์จากแบบทดสอบทั้ง 15 ข้อโดยมีนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำนวน 48 คนทำแบบทดสอบดังกล่าว และได้นำผลของข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ประเภทต่างๆที่พบนั้นมานำเสนอเป็นข้อมูลทางสถิติเพื่อให้เห็นแนวโน้มของข้อผิดพลาดพร้อมวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดดังกล่าว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นักศึกษาทำแบบทดสอบโดยใช้เวลาทั้งสิ้น 60 นาทีโดยได้รับอนุญาตให้ใช้พจนานุกรมระหว่างการทำแบบทดสอบ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลคือสัปดาห์ที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมเนื่องจากนักศึกษาได้ผ่านการศึกษานี้อาษาที่เกี่ยวข้องมาแล้วในรายวิชาการแปลเบื้องต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รับจากแบบทดสอบการแปลประโยคจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าร้อยละ จากนั้นจึงนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับกลุ่มของคำศัพท์ทั้ง 5 ประเภท โดยแสดงผลข้อมูลในรูปแบบตาราง นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้จะนำมาประมวลผลเพื่อหาสาเหตุของข้อผิดพลาดดังกล่าว

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความถี่การปรากฏข้อผิดพลาดในการแปล

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ประเภทต่างๆเป็นรายด้าน

อันดับ	ประเภทของคำศัพท์	จำนวน นักศึกษาน	จำนวน (ครั้ง) ที่พบ ข้อผิดพลาด	ค่าร้อยละ (%)	ค่าร้อยละ สะสม (%)
1	คำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย	43	79	25.2	25.2
2	คำกริยาวลี		74	23.7	48.9
3	คำศัพท์เฉพาะ		65	20.8	69.7
4	คำศัพท์บัญญัติ		57	18.2	87.9
5	คำทับศัพท์		38	12.1	100
รวม			313	100	

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า พบข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ประเภทต่างๆทั้งสิ้น 313 ครั้ง โดยข้อผิดพลาดทางด้านคำหลายความหมายมีเปอร์เซ็นต์สูงที่สุดคือมีความถี่ 79 ครั้ง (25.2%) รองลงมาคือ คำกริยาวลี โดยมีความถี่ 74 ครั้ง (23.7%) คำศัพท์เฉพาะมีความถี่ 65 ครั้ง (20.8%) คำศัพท์บัญญัติมีความถี่ 57 ครั้ง (18.2%) และคำทับศัพท์มีความถี่ 38 ครั้ง (12.1%) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

จากการวิเคราะห์ลักษณะของข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ทั้ง 5 ประเภท คือ คำหลายความหมาย คำกริยาวลี คำศัพท์เฉพาะ คำศัพท์บัญญัติและคำทับศัพท์นั้นพบว่ามีสาเหตุจากปัญหาด้านต่างๆดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการขาดความเข้าใจในเรื่องชนิดของคำ (Part of speech)

งานวิจัยครั้งนี้พบว่านักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องชนิดของคำซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถเลือกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้องตรงตามบริบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำพ้องรูปและเสียง (Homonyms) และคำพ้องรูป (Homographs) ซึ่งต่างมีรูปสะกดที่เหมือนกัน เนื่องจากคำศัพท์หนึ่งคำมีมากกว่าหนึ่งหน้าที การที่ผู้แปลไม่ทราบชนิดของคำย่อมส่งผลให้ผู้แปลตัดสินใจเลือกความหมายที่ผิดดังตัวอย่างดังต่อไปนี้

ต้นฉบับ Sommai is very **mean**; he does not want to spend his own money.

บทแปล สมหมายหมายความว่าเขาไม่ต้องการใช้เงินของตัวเอง

ควรแปลว่า สมหมายเป็นคนขี้เหนียวมากเพราะเขาไม่อยากจะใช้เงินเลย

จากบทแปลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้แปลแปลความหมายของคำว่า “mean” ตามการทำหน้าที่เป็นคำกริยา ทั้งที่คำดังกล่าวปรากฏอยู่ในตำแหน่งของคำคุณศัพท์ (Adjective) ซึ่งหมายถึง **ใจแคบ ใจร้าย**

ต้นฉบับ Somkid **wound** this new scarf around her neck.

บทแปล สมคิดมีบาดแผลจึงพันผ้าพันคอผืนใหม่รอบคอเขา

สมคิดเอาผ้าพันคอผืนใหม่ที่พันคอเขาที่มีบาดแผล

สมคิดได้รับบาดเจ็บจากผ้าพันคอผืนใหม่ที่พันคอเขา

ควรแปลว่า สมคิดพันผ้าคอด้วยผ้าพันคอผืนใหม่

จากตัวอย่างนี้ พบว่าผู้แปลขาดความเข้าใจโครงสร้างภาษาอังกฤษจึงไม่ทราบว่ “wound” เป็นคำหลายความหมายและทำหน้าที่เป็นคำกริยาที่อยู่ในรูป Past simple ของคำกริยา “wind” ซึ่งหมายถึง พัน โดยผู้แปลเลือกความหมายของคำศัพท์ดังกล่าวว่า บาดแผล (คำนาม) และเป็นแผล (กริยาVI) หรือบาดเจ็บ(กริยาVT) นอกจากนั้น มีความเป็นไปได้ที่ผู้แปลอาจเลือกความหมายที่ใช้บ่อยและคุ้นเคยโดยมิได้พิจารณาจากความหมายที่เหมาะสมกว่า

2. ปัญหาการยึดติดกับความหมายเดิมของคำศัพท์

นอกจากตัวอย่างที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีคำศัพท์ประเภทคำกริยาวิเศษณ์ซึ่งสร้างปัญหาและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานแปลดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ Malee **called on** her grandmother last night.

บทแปล มาลีโทรหายายของเธอเมื่อคืน
มาลีเรียกอายของเธอเมื่อคืน

ควรแปลว่า มาลีไปเยี่ยมยายเมื่อคืน

จากตัวอย่างนี้ ทำให้เห็นว่าเลือกความหมายของคำศัพท์ที่คุ้นเคยโดยเลือกใช้การแปลคำว่า “call” ซึ่งมีความหมายว่า เรียก โทรหา ทั้งที่คำว่า ‘call on’ เป็น คำกริยาคู่ (phrasal verbs) ซึ่งหมายถึง มาเยี่ยม

ต้นฉบับ The police **are looking into** the murder.

บทแปล ตำรวจกำลังจับตามองฆาตกร
ตำรวจกำลังมองดูฆาตกรอยู่
ตำรวจกำลังหาฆาตกร
ตำรวจกำลังค้นหาไปยังการฆาตกรรม

ควรแปลว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกำลังสืบสวนเหตุฆาตกรรม

ผู้แปลเลือกใช้ความหมายจากคำว่า ‘look into’ ว่า จับตามอง มองดู หาและค้นหา โดยเป็นการแปลแยกคำกริยาคู่ระหว่างคำว่า look กับคำว่า into

3. ปัญหาการเลือกใช้คำ

ในภาษาไทย มีคำเป็นจำนวนมากที่มีความหมายคล้ายคลึงกันแต่ไม่สามารถนำมาใช้แทนที่กันได้ทุกครั้ง ดังนั้นผู้แปลจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกคำที่มีความเหมาะสมกับบริบทแวดล้อมมากที่สุด

ต้นฉบับ I can’t go out with you because I haven’t finished my **papers** yet.

บทแปล ฉันออกไปกับเธอไม่ได้หรอกเพราะฉันยังอ่านหนังสือพิมพ์ไม่เสร็จ
ฉันออกไปกับเธอไม่ได้เพราะฉันยังสอบไม่เสร็จ

ควรแปลว่า ฉันออกไปกับเธอไม่ได้นะเพราะฉันยังทำรายงานไม่เสร็จเลย

จากตัวอย่างต่อไปนี้เป็น การแสดงถึงข้อผิดพลาดในการเลือกความหมายที่ไม่สอดคล้องกับบริบท โดยคำว่า “paper” ซึ่งเป็นคำนามนับได้ หมายถึง หนังสือพิมพ์ ข้อสอบ งานวิจัยและรายงาน

ต้นฉบับ The prime minister plans to **reform** the economic system.

บทแปล นายกรัฐมนตรีได้วางแผนการปรับปรุงระบบเศรษฐกิจ
นายกรัฐมนตรีวางแผนพัฒนาระบบเศรษฐกิจ
นายกรัฐมนตรีวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ
นายกรัฐมนตรีวางแผนแก้ไขระบบเศรษฐกิจ
นายกรัฐมนตรีวางแผนจะสร้างระบบเศรษฐกิจใหม่

ควรแปลว่า นายกรัฐมนตรีวางแผนที่จะปฏิรูประบบเศรษฐกิจ

จากตัวอย่างนี้ คำว่า reform หมายถึง ปฏิรูป ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข แต่ในบริบทนี้เลือกใช้คำว่า ปฏิรูป เนื่องจากใช้ร่วมกับคำว่า ระบบเศรษฐกิจ และ นายกรัฐมนตรี

ต้นฉบับ This kid always gets sick because of **air pollution**.

บทแปล เด็กคนนี้ไม่สบายบ่อยเพราะสภาพแวดล้อมอากาศไม่ดี
เด็กคนนี้ไม่สบายอยู่เสมอเพราะว่าการเสียของอากาศ
เด็กคนนี้ป่วยบ่อยเพราะมลพิษของแอร์ที่เสีย

เด็กเล็กจะไม่สบายบ่อยๆเพราะแพ้ออร์

ควรแปลว่า เพราะมลพิษทางอากาศ เด็กคนนี้จึงป่วยบ่อย

จากตัวอย่างจะเห็นว่าผู้แปลเลือกใช้คำไม่เหมาะสมโดยใช้การถอดความหมายโดยแยกทีละคำและนำคำมารวมกัน เช่น สภาพ

แวดล้อมอากาศไม่ดี การเสียวของอากาศ ออร์ที่เสียวและแพ้ออร์

ต้นฉบับ Driving too fast often brings about an accident.

บทแปล การขับรถเร็วเกินไปมักเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

การขับรถเร็วส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ

ควรแปลว่า การขับรถเร็วเกินไปมักจะทำให้เกิดอุบัติเหตุ

จากตัวอย่างนี้เป็นการแปลจากคำกริยาวิเศษณ์ bring about ซึ่งมีความหมายว่า ทำให้เกิดขึ้น โดยคำที่ผู้แปลเลือกใช้คือ เสี่ยงต่อ หรือ ส่งผลต่อ เป็นคำที่ไม่เหมาะสม

ต้นฉบับ All domestic flights to Bangkok have been canceled.

บทแปล สนามบินภายในประเทศไปกรุงเทพถูกยกเลิก

ทั้งหมดภายในบ้านยกเล็กเที่ยวบินไปกรุงเทพ

คนรับใช้ทุกคนยกเล็กเที่ยวบินที่จะไปกรุงเทพ

แม่บ้านทุกคนยกเล็กที่จะไปกรุงเทพ

ทุกครัวเรือนได้ยกเล็กเที่ยวบินที่จะไปกรุงเทพ

ควรแปลว่า เที่ยวบินในประเทศทั้งหมดที่ไปกรุงเทพถูกยกเลิก

คำว่า domestic ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ที่มาขยายคำนาม flight และใช้เป็นคำศัพท์เฉพาะในแวดวงการบิน ผู้แปลที่ขาดความรู้ในเรื่องดังกล่าวมักจะแปลคำต่อคำ โดยคำว่า domestic ซึ่งทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ที่มีความหมายว่า เกี่ยวกับบ้านหรือครอบครัว และหากเป็นคำนามจะหมายถึง คนรับใช้ คนช่วยทำงานบ้าน นอกจากนั้นยังไม่ทราบว่าจะประธานของประโยคคืออะไรทำให้เกิดการแปลที่ไม่ถูกต้อง

ต้นฉบับ Somying will be discharged from the hospital tomorrow.

บทแปล สมหญิงจะไม่ได้รับหน้าที่จากโรงพยาบาลพรุ่งนี้

สมหญิงจะไม่ฟ้องร้องโรงพยาบาลพรุ่งนี้

สมหญิงจะไม่เรียกเก็บเงินโรงพยาบาลในวันพรุ่งนี้

พรุ่งนี้สมหญิงจะลาออกจากโรงพยาบาล

สมหญิงจะถูกไล่ออกจากโรงพยาบาลพรุ่งนี้

ควรแปลว่า สมหญิงจะออกจากโรงพยาบาลพรุ่งนี้

จากตัวอย่างนี้ ผู้แปลเลือกความหมายของคำดังกล่าวโดยแยกคำว่า dis- ออกจากคำว่า charge โดยพิจารณาคำว่า dis- เป็นอุปสรรค (prefix) และคำว่า charge มีความหมายว่า กล่าวหา ชำระเงิน ส่งผลให้แปลคำดังกล่าวว่า ไม่ได้รับหน้าที่ ไม่ฟ้องร้องและไม่เรียกเก็บเงิน ส่วนการแปลคำนี้ว่า ลาออกหรือไล่ออกนั้นมีความเป็นไปได้ที่ผู้แปลนึกถึงคำว่า in charge ที่หมายถึง ที่อยู่ในความรับผิดชอบในหน้าที่

4. ปัญหาการใช้ภาษาไทย

ผู้แปลยังขาดทักษะทางด้านกรเขียนรูปสะกดของคำศัพท์ในภาษาไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนคำทับศัพท์และคำศัพท์บัญญัติซึ่งนำมาจากภาษาต่างประเทศ

ต้นฉบับ The man standing near the counter over there is my uncle.

บทแปล ผู้ชายคนที่ยืนอยู่ที่เคาน์เตอร์ตรงโน้นคือลุงผม

ผู้ชายที่กำลังยืนอยู่ใกล้เคาน์เตอร์ตรงโน้นคือลุงผม

ผู้ชายที่ยืนอยู่ใกล้เคาน์เตอร์คือลุงฉัน

ผู้ชายคนที่ยืนอยู่ใกล้เคาน์เตอร์ตรงโน้นคือน้าผม

ควรแปลว่า ผู้ชายคนที่ยืนอยู่ใกล้เคาน์เตอร์ตรงโน้นคือลุงผมเอง

จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่าผู้แปลยังไม่สามารถถอดเสียงคำทับศัพท์ซึ่งนำมาจากภาษาอังกฤษในคำว่า counter ซึ่งจำต้องยึดหลักการเขียนคำทับศัพท์ดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

ต้นฉบับ Manit dreamed of becoming the **editor** of *Bangkok Post*.

บทแปล มานิตฝันจะเป็น**บรรณาธิการ**ของบางกอกโพสต์
มานิตฝันว่าเขากลายเป็นบรรณาธิการในบางกอกโพสต์
มานิตฝันว่าจะเป็น**บรรณาธิการ**ไปรษณีย์กรุงเทพ

ควรแปลว่า มานิตฝันอยากเป็น**บรรณาธิการ**ของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์

จากตัวอย่างนี้พบข้อผิดพลาดที่ผู้แปลไม่สามารถเขียนรูปคำศัพท์ที่บัญญัติรูปการใช้จากคำว่า editor ซึ่งมีการเขียนรูปตัวสะกดไม่ถูกต้องแตกต่างกัน คือ **บรรณาธิการ บรรณาธิการและบรรณาธิการ** นอกจากนั้น ผู้แปลยังขาดความรู้รอบตัว ในการแปลคำว่า *Bangkok Post* ว่า **บางกอกโพสต์** และ **ไปรษณีย์กรุงเทพ**

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัยมากที่สุด ในแต่ละภาษามักจะมีความกำกวมที่เกี่ยวกับคำศัพท์เพราะมีคำเป็นจำนวนมากที่มีรูปสะกดและออกเสียงเหมือนกันแต่กลับมีความหมายที่แตกต่างกัน (Bedny และคณะ, 2007; Frost และ Bentin (1992); Frost และคณะ, 1990) และคำที่มีความหมายหลายนัยจะก่อปัญหาในการเรียนหากผู้เรียนคิดถึงความหมายของคำเพียงแค่ว่าความหมายที่คุ้นเคยเท่านั้น (Laufer, 1997) จากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์หลายนัยพบว่านักศึกษามักจะเลือกความหมายของคำศัพท์ที่คุ้นเคยทั้งที่ความหมายดังกล่าวไม่สอดคล้องกับบริบท ข้อผิดพลาดในลักษณะนี้อาจจะมีผลมาจากวิธีการเรียนคำศัพท์ในประเทศไทยซึ่งผู้สอนมักจะสอนโดยการสะกดคำและบอกความหมายของคำศัพท์ให้ผู้เรียนฟังและพูดตาม วิธีการเรียนรู้คำศัพท์ดังกล่าวเป็นการเรียนแบบท่องจำเป็นคำๆ โดยไม่ได้เรียนจากการใช้คำศัพท์ในบริบทที่แตกต่างกันทำให้ผู้เรียนยึดติดกับความหมายที่ตนเองรู้และเลือกใช้ความหมายนั้นโดยไม่ได้พิจารณาถึงความหมายอื่นที่มีซึ่งมีความเหมาะสมและความถูกต้องมากกว่า สอดคล้องกับปริมา มัลลิกะมาส (2551: 211) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “หากผู้เรียนยึดติดกับคำที่มีความหมายเทียบเคียงมากเกินไป อาจทำให้เกิดปัญหาการเลือกคำที่มีความหมายไม่เหมาะสมกับบริบทและไม่สามารถสื่อความตามที่ต้องการได้” ดังนั้นจะเห็นได้ว่าบริบทมีผลต่อการเลือกความหมายของคำศัพท์โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำที่มีหลายความหมาย นอกจากนั้นยังพบว่านักศึกษายังขาดทักษะทางไวยากรณ์โดยเฉพาะในเรื่องของชนิดของคำ (Parts of Speech) ซึ่งนับเป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้แปลเลือกความหมายที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น สุพรรณิ ปันมณี (2555: 44) ที่กล่าวไว้ว่า “ความยากของการแปลจึงอยู่ที่การทำความเข้าใจความหมายทั้งหมดทุกองค์ประกอบและการถ่ายทอดความหมายที่อาจจะมีได้เขียนออกมาให้ปรากฏเป็นถ้อยคำ ดังนั้น จึงมิใช่เพียงการนำถ้อยคำที่เห็นไปถ่ายทอดหรือไปเปิดค้นหาความหมายในพจนานุกรมเท่านั้น แต่หลักสำคัญอยู่ที่การถ่ายทอดความหมายทั้งที่ปรากฏเป็นตัวอักษรและที่ไม่ปรากฏเป็นตัวอักษรให้ได้อย่างใกล้เคียงที่สุด”

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหาในการใช้ภาษาไทย โดยพบว่าแม้ผู้แปลจะสามารถแปลเนื้อหาที่ถ่ายทอดมาจากบทแปลได้ถูกต้องก็ไม่สามารถบรรลุผลในการแปลได้หากไม่สามารถถ่ายทอดคำศัพท์ในภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาปลายทางได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การถอดตัวอักษรของคำทับศัพท์ซึ่งเป็นคำยืมที่นำมาจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย โดยคำศัพท์ประเภทนี้ได้ถูกนำมาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างแพร่หลายจนคำหลายๆคำที่มีการใช้บ่อยถูกบัญญัติลงในพจนานุกรมภาษาไทย อย่างไรก็ตาม คำทับศัพท์มักจะถูกนำมาในภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน ดังนั้นจึงอาจจะเป็นส่วนหนึ่งซึ่งส่งผลให้ผู้แปลเขียนรูปสะกดไม่ถูกต้อง เช่นเดียวกับการแปลคำศัพท์บัญญัติหากผู้แปลไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องในการเขียนคำก็ย่อมเกิดข้อผิดพลาดได้เช่นกัน

3. นักศึกษามีความสับสนในการเลือกใช้ความหมายของคำกริยาลี โดยจะแปลแยกส่วนระหว่างกริยาหลักและคำบุพบทที่ตามมา จากข้อผิดพลาดในการแปลคำประเภทนี้อาจมีสาเหตุมาจาก ผู้แปลไทยไม่คุ้นชินกับคำในลักษณะนี้ซึ่งไม่มีใช้ในภาษาไทยแต่กลับใช้กันแพร่หลายในผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสนทนา คำกริยาลีส่วนใหญ่มักมีความหมายเฉพาะ ปฐมา อักษรจรุง (2543) อ้างถึงใน จามรี ศิริรัฐนิคม (2549) ได้กล่าวว่า ผู้แปลมักจะสับสนในการแปลคำกริยากลุ่มนี้เนื่องจากไม่มีโอกาสหรือมีโอกาสน้อยที่จะได้ใช้คำในลักษณะนี้ ผู้แปลจึงไม่เข้าใจในความหมาย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปล

4. พบว่านักศึกษามีปัญหาในการเลือกแปลคำศัพท์เฉพาะไม่เหมาะสมตามบริบท เช่น คำว่า **domestic flights** เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในงานบริการของสายการบินซึ่งผู้แปลที่ขาดความรู้รอบตัวจะไม่สามารถแปลให้ถูกต้องได้เพราะมักจะแปลแยกคำคุณศัพท์ **domestic** ออกจากคำนามคำว่า **flights** คำศัพท์เฉพาะมักจะเป็นคำศัพท์ที่ไม่สามารถจะเปิดหาความหมายจากพจนานุกรมทั่วไปได้ จำเป็นต้องเปิดหาจากพจนานุกรมเฉพาะสาขาตามคำศัพท์นั้น การรู้คำศัพท์เฉพาะไม่เพียงแต่เป็นการเรียนรู้คำศัพท์เท่านั้นแต่เป็นการเรียนรู้ศาสตร์ทางด้านนั้นไปพร้อมๆกัน

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งที่จะวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำนวน 43 คนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาทักษะการแปลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และหาสาเหตุของข้อผิดพลาดดังกล่าว ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่านักศึกษาแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัยผิดพลาดมากที่สุด รองลงมาคือคำกริยาวิเศษณ์ คำศัพท์เฉพาะ คำศัพท์บัญญัติและคำทับศัพท์ โดยมีสาเหตุมาจากการขาดความเข้าใจในเรื่องชนิดของคำ ปัญหาการยึดติดกับความหมายที่คุ้นเคยของคำศัพท์ ปัญหาการเลือกใช้คำและปัญหาการใช้ภาษาไทย ซึ่งสาเหตุของปัญหาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกันทั้งสิ้น ผู้แปลจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการใช้ภาษาต้นทางและภาษาปลายทางที่ดี มีความสามารถและรอบรู้ในด้านคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ ความรู้รอบตัวจึงจะช่วยให้ผู้แปลสามารถบรรลุเป้าหมายในการแปลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] จามรี ศิริรัฐนิคม. (2548). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการแปลของนิสิตที่เรียนวิชาการแปลเบื้องต้น มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [2] ปรีมา มัลลิกะมาส. (2551). การแปลกับการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษร ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] รัชนิโรจน์ กุลธำรง. (2552). ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษาเพื่อการแปล: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] สัญฉวี สายบัว. (2542). หลักการแปล. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [5] สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2555). แปลผิด แปลถูก: คัมภีร์การแปลยุคใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] Bedny, M., Hulbert, J.C., & Thompson-Schill, S.L. (2007). Understanding words in context: The role of Broca's area in word comprehension. *Brain Research*, 1146, 101-114.
- [7] Frost, R., Feldman, L.B., & Katz, L. (1990). Phonological ambiguity and lexical ambiguity: Effects on visual and auditory word recognition. *Haskins Laboratories Status Report on Speech Research*, SR-101, 102, 85-100.
- [8] Frost, R., & Bentin, S. (1992). Processing phonological and semantic ambiguity: Evidence from semantic priming at different SOAs. *Haskins Laboratories Status Report on Speech Research*, SR-109/110, 191-204.
- [9] Laufer, B. (1997). The lexical plight in second language reading: Words you don't know, words you think you know, and words you can't guess. In J. Coady & T. Huckin. (Eds.), *Second language vocabulary acquisition: a rationale for pedagogy*. New York: Cambridge University Press.
- [10] Wilkins, D. A. (1972). *Linguistics in Language Teaching*. London : Arnold.